

Notifikace deficitu a dluhu vládních institucí - 2021 (Druhé notifikace, údaje zaslané Eurostatu)

3.10.2022 - Jaroslav Kahoun | Český statistický úřad

Saldo hospodaření sektoru vládních institucí skončilo za rok 2021 schodkem ve výši 5,1 % HDP. Výše zadlužení sektoru dosáhla na konci roku 2021 úrovně 42,0 % HDP, při meziročním nárůstu o 4,3 procentního bodu (p. b.).

„Deficit hospodaření vládních institucí za rok 2021 ve výši 5,1 % HDP byl způsoben především zvýšenými výdaji na sociální dávky a náhrady zaměstnancům. Oproti jarním notifikacím se liší o - 0,8 p. b z důvodu aktualizovaných informací o dani z příjmu právnických a fyzických osob. Výše dluhu zůstala beze změny na úrovni 42,0 % HDP“, uvedla Helena Houžvičková, ředitelka odboru vládních a finančních účtů ČSÚ.

Saldo hospodaření vládních institucí v roce 2021 bylo revidováno oproti notifikacím z dubna 2022 o 47,9 mld. Kč. Snížení deficitu bylo způsobeno zejména aktualizovanými údaji o daňových příjmech od právnických a fyzických osob, které měly dopad nejen na výsledek hospodaření ústředních vládních institucí +27,8 mld. Kč, ale i na hospodaření místních vládních institucí + 20,3 mil. Kč.

Tab. 1: Notifikační tabulka deficitu a dluhu vládních institucí, Česká republika, 2018-2021

	Jednotka Rok				
	2018	2019	2020	2021	
Saldo hospodaření sektoru vládních institucí		mil. Kč	48 292	16 709	-329 216 -311 522
Konsolidovaný hrubý dluh sektoru vládních institucí		mil. Kč	1 734 602	1 740 263	2 149 822 2 566 832
Saldo hospodaření sektoru vládních institucí v % HDP		%	0,9	0,3	-5,8 -5,1
Konsolidovaný hrubý dluh sektoru vládních institucí v % HDP		%	32,1	30,0	37,7 42,0

Celkové příjmy sektoru vládních institucí vzrostly v roce 2021 meziročně o 6,9 %, což v absolutním vyjádření představovalo nárůst o 163,3 mld. Kč. Nejvíce rostly příjmy ze sociálních příspěvků a z daní z výroby a dovozu. Revidované daně z příjmů v meziročním srovnání poklesly.

Celkové výdaje sektoru vládních institucí meziročně vzrostly v roce 2021 o 5,4 %, resp. 145,6 mld. Kč. Největší nárůst byl zaznamenán u vyplacených sociálních dávek, náhrad zaměstnancům a dotací.

Relativní výše dluhu vládních institucí na konci roku 2021 dosáhla úrovně 42,0 % HDP. Meziročně došlo k nárůstu výše relativní zadluženosti o 4,3 p. b. Ke snížení relativní výše zadlužení přispěl

nárůst nominálního HDP (- 2,5 p. b.), zatímco nominální výše dluhu vzrostla ve vztahu k HDP o 6,8 p. b..

Dluh na konci roku 2021 dosáhl 2 566,8 mld. Kč, z čehož převážná část je tvořena emitovanými dluhovými cennými papíry, jejichž objem meziročně vzrostl o 346,1 mld. Kč,

Ukazatele uvedené v tabulce 1 byly zaslány 30. září 2022 Eurostatu.

Poznámky:

Notifikaci deficitu a dluhu vládních institucí sestavuje a předkládá Evropské komisi každá členská země Evropské unie vždy za čtyři uplynulé roky a formou projekce za běžný rok, a to vždy ke konci března a září. Projekci běžného roku sestavuje a publikuje Ministerstvo financí. Kvantifikace fiskálních ukazatelů je založena na metodice Evropského systému národních účtů (ESA 2010) a slouží k hodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií. Podle maastrichtských kritérií výše deficitu nesmí překročit 3 % a úroveň kumulovaného dluhu 60 % HDP.

Přebytek/deficit vládních institucí je výše čistých půjček (+) nebo výpůjček (–) v systému národního účetnictví. Ukazatel vyjadřuje schopnost sektoru v daném roce financovat (+) jiné sektory ekonomiky nebo potřebu tohoto sektoru být ostatními sektory financován (–).

Dluh vládních institucí představuje nominální výši konsolidovaných závazků sektoru vládních institucí vyplývající z emitovaného oběživa, přijatých vkladů, emitovaných dluhových cenných papírů a přijatých půjček. U cizoměnových dluhových nástrojů zajištěných proti měnovému riziku je ocenění provedeno na bázi smluvního kurzu.

<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/notifikace-deficitu-a-dluhu-vladnich-instituci-2021-druhe-notifikace-udaje-zaslane-eurostatu>